

Tentamen medicum inaugurale, de diarrhoea : quod annuente summo numine : ex auctoritate reverendi admodum viri, D. Gulielmi Robertson, S.S.T.P. Academiae Edinburgenae Praefecti : nec non amplissimi senatus academici consensu, et nobilissimae facultatis medicae decreto : pro gradu doctoratus, summisque in medicina honoribus ac privilegiis rite et legitime consequendis / eruditorum examini subjicit Joannes Addie, Scotus, Societ. Reg. Med. Edin. Sod.

Contributors

Addie, John.
University of Glasgow. Library

Publication/Creation

Edinburgh, 1786.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/jkbcwjbk>

Provider

University of Glasgow

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by The University of Glasgow Library. The original may be consulted at The University of Glasgow Library. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

**wellcome
collection**

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

TENTAMEN MEDICUM
INAUGURALE,
DE
DIARRHOEA.

QUOD,
ANNUENTE SUMMO NUMINE,
Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,
D. GULIELMI ROBERTSON, S.S. T.F.
ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON
Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,
Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto;

PRO GRADU DOCTORIS,
SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

JOANNES ADDIE,
SCOTUS,

Societ. Reg. Med. Edin. Sod.

Ad diem 24. Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:
Apud BALFOUR et SMELLIE,
Academiae Typographos.

M. DCC. LXXXVI.

Mr. Jeffrey
With kindest wishes
from his friend
J. Addie

JACOBO G

Doctrina

Cum ob C

Tum

Qua

Ho

Animi hanc

A U

Viro Eximio

JACOBO GREGORY, M. D.

Inter Summos

Doctrina et Literis Illustri;

Cum ob Consilia et Praecepta,

Tum ob Amicitiam,

Qua se dignatus est,

Hoc Tentamen,

Animi haud ingrati testimonium,

Sacrum voluit

A U C T O R.

J. Gregory
best wishes
friend
J. Addie

Private P
Address
28951

icetate P
Addis, 1
sgow Li
8951

TENTAM I

INA U

DIAR

In oeconomia ani
na funguntur, h
cultas, ac consensus
versaque totius syste
sa sunt, quare multi
portuna saepe laceffi
les sunt.

Nullus eorum at
vindicat, neque ullo
meretur, quam mori
traditurus.

Quamvis enim m
pe non tam cito, qu

TENTAMEN MEDICUM
INAUGURALE,

DE

DIARRHOEA,

IN oeconomia animali, munia quibus intesti-
na funguntur, horum sentiendi tenerior fa-
cultas, ac consensus mirabilis qui haec inter di-
versasque totius systematis partes obtinet, in cau-
sa sunt, quare multi morborum quibus sunt op-
portuna saepe laceffunt, multique subito lethala
sunt.

Nullus eorum attentionem medici non sibi
vindicat, neque ullus hanc attentionem melius
meretur, quam morbus de quo nunc leviter sum
tractaturus.

Quamvis enim multoties mitis, quamvis saepe
non tam cito, quam multi alii morbi, ad le-
thi

thi januasducit; tamen in quibusdam exemplis symptomata diriora edit, aegrosque quam celerime rapit; vel saepius sese jungens aliis morbis aliter sanabilibus, vires his necatrices non infolito conciliare videtur.

DEFINITIO ET HISTORIA MORBI.

Celeberrimo nostro Praeceptore ita finitur:

‘Dejectio frequens; morbus non contagiosus; pyrexia nulla primaria*.’

Originem ex fontibus tam diversis ducit, et in decursu phaenomena tam varia edit, ut perdifficile imo fere impossibile, aut haec enumerare aut illa investigare, eveniat.

Haud raro, ante hujus ingressum, corpus languidum, debile, horrores et aliquando rubores leves invadunt, anxietas circa praecordia et interdum nausea et vomitus vexant. Abdomen tumet murmuratque. Tormina, circa umbilicum,

* Synops. Nofol. Meth. G. LXI.

rum, aut ad tractu
Lumborum dolores

deorsum emittuntur.

His vel vigentibus
alvum deponendum

ad istam finem, conse
dae excernantur.

aegroti plerumque a
goris impatiens, res

desidendi cupiditas,
dejectur.

Per aliquot dies,
signa interdum ita f

morbo, aliis diris f
vel lenta tabe depasc

subruunt*.

Dejectionibus nun
naturalis mucos, quo

tur, inflammantur.

intestini recti prolaps
cibi prostermitur, ve

le concocta sunt se

* Vid. Willd. Pharm.
enta, ut et Morgagni de
cal. sum. Car. Fiso de c

cum, aut ad tractum coli, leviter torquent. Lumborum dolores et gravitas infestant. Flatus deorsum emittuntur.

His vel vigentibus, vel praegressis, ingens ad alvum deponendum oboritur propensio; nisus, ad istam finem, consequitur, et multae faeces liquidae excernuntur. Aliquid exinde levaminis aegroto plerumque accedit, sed languidus, et frigoris impatiens, restat; brevi etiam renovatur desidendi cupiditas, et alvus iterum iterumque dejicitur.

Per aliquot dies, vel etiam hebdomadas, haec signa interdum ita sese ferunt; persistente autem morbo, aliis diris symptomatis stipata, aegrum vel lenta tabe depascunt, vel immani vi celeriter subruunt*.

Dejectionibus numerosis et acribus, intestina naturali mucositate, quo sunt illita, orbantur, irritantur, inflammantur. Haemorrhoids, tenesmus, et intestini recti prolapsus, sequuntur. Appetitus cibi prosternitur, vel si permanserit, ingesta male concocta sunt fomiti profluvio. Sitis aucta, urina

* Vid. Willis. Pharm. Rat. sect. iii. de dysenteria incruenta, ut et Morgagni de sed. et caus. Morb. epist. XXXI. cas. suum. Car. Piso de colluv. serof. Auct. Praet. passim.

ARRHŒA.

en in quibusdam exemplis edit, aegrosque quam celerius sese jungens aliis morbis vires his necatrices non infertur.

HISTORIA MORBI.

stro Praeceptore ita finitur:

ens; morbus non contagiosus; varia*.

ntibus tam diversis ducit, et omnia tam varia edit, ut per impossibile, aut haec enumerare, eveniat.

te hujus ingressum, corpus lan- horrores et aliquando rubores anxietas circa praecordia et et vomitus vexant. Abdomen que. Tormina, circa umbilic- cum,

Meth. G. LXI.

urina parca, lingua et cutis arida, hoc morbi stadium saepe concomitantur. Pulsus sunt parvi, debiles, frequentes, saepe intermittentes, oculi sunt tristes, ora pallida, corpus tabidum, et animus demissus. Dolores capitis, vertigo, et aurium tinnitus, valde urgent. Spiritus, ex quovis corporis motu, difficile trahitur, cor palpitat, et sudoribus frigidis, frontem et pectus tegentibus, aeger in animi deliquia dilabitur.

Placida quies lassis denegatur membris, et somnus fere omnino fugit oculos. Nunc oedema, vesperem versus, pedes et crura occupat, ac febris hectica jamjam incensa reliquias virium prorsus absumit. Tandem singultus, apthae, et delirium affligunt; faeces inscio elabuntur; artus frigescunt; atque nunc ad ultimam rerum lineam perductus, plerumque inter alvum deponendum absumitur*.

Hac via, morbus hicce saepe cursum tenet; et, quamvis frequenter sit mitior, quamvis non raro videtur esse salutaris naturae conatus, quo corpus a noxis multis et morbis liberat; est plerumque malum pertinax, et etiam si saepius fuerit

* Vid. Baglivi prax. cap. de diarrhoea.

DE DI
erit depulsus, iteru
detegendis causis r
Materies excret
conditione, multu
albida, nunc biler
pus, aut chylum,
quando spumans r
tincta, imo quand
cerus, et morbus
Interdum extreme
mixta, interdum
ferunt gluten †.
tunicis similia, al
demum hydatides
videbantur.

* Vid. Ill. Gregor
abque naturam.

† Clar. Culleni Pri
et Ill. Sauvages N

‡ Cel. Van Swiete

§ Celeb. Gregorii

951
Addis, 1
etate P
sgow L

DIARRHŒA.

DE DIARRHŒA. 9

erit depulsus, iterum a levissimis neque semper detegendis causis redintegratur*.

Materies excreta, pro morbi causa et aegri conditione, multum variat, ita ut atra, viridis, albida, nunc bilem, nunc serum, nunc faniem, pus, aut chylum, maxime referat †. Fluit aliquando spumans mucosa lineamentis sanguineis tincta, imo quandoque excernitur sanguis sincerus, et morbus dysenteriam aemulatur veram. Interdum excrementa, frustis alimentorum sunt mixta, interdum referunt adipem, interdum referunt gluten ‡. Aliis ramenta intestinorum tunicis similia, aliis vermes, aliis calculi, aliis demum hydatides || cum faecibus dejectis, prodire videbantur.

DIAG.

* Vid. Ill. Gregorii Consp. Med. Theoret. § 656. ad easque naturam.

† Clar. Culleni Prim. lin. et Synops. Nosolog. Method. et Illust. Sauvages Nosologia.

‡ Cel. Van Swieten com. in Boerh. Aph. § 719.

|| Celeb. Gregorii Praelec. Clin.

lingua et cutis arida, hoc morbo
concomitantur. Pulsus sunt par-
equentes, saepe intermittentes, et
s, ora pallida, corpus tabidum, et
sus. Dolores capitis, vertigo, et
s, valde urgent. Spiritus, ex quo-
tu, difficile trahitur, cor palpitans,
rigidis, frontem et pectus tegentibus
animi deliquia dilabitur.
res laissis denegatur membris, et
minino fugit oculos. Nunc oculos
versus, pedes et crura occupat,
tica jamjam incensa reliquias viris
absumit. Tandem singultus, ap-
em affligunt; faeces inficio elabun-
rescunt; atque nunc ad ultimam
perductus, plerumque inter alvum
absumitur*.
morbus hic saepe cursum tenet,
requeuter sit mitior, quamvis non
esse salutaris naturae conatus, quo
s multis et morbis liberat; est ple-
am pertinax, et etiam si saepius fru-

prax. cap. de diarrhoea.

D I A G N O S I S.

INTER hunc et dysenteriam, in exemplis quibusdam, diagnosi valde difficilis. Dysenteria enim aliquando ut diarrhoea incipit, et dum signa pyrexiae leviora vel fere nulla adsunt, faeces alvi naturales, in primis morbi diebus, excernuntur. E contrario, est aliquando videre diarrhoeam principiis morborum febrilium adesse, et saepenumero sese proferre, omnibus fere signis pyrexiae stipatam.

Nec tormina graviora, nec natura dysenteriae contagiosa, certius illam a diarrhoea omnibus in casibus fecernunt. Tormina enim gravia, hanc etiam non insolito concomitantur, et quanquam concedatur diarrhoeam nunquam esse contagiosam, nemo ibit inficias, eam haud raro esse epidemicam, et rebus ita se habentibus, non semper facile erit dicere, utrum a contagio, utrum ab alia causa occulta morbus ortum duxerit.

In horum morborum decursu, indicia minus incerta emergunt, quibus hi inter sese certius

et

et claris dignos
 naturale est reter
 colae, cum scyba
 mittunt*, et hom
 tibus, objecti, m
 In diarrhoea, qu
 mixtum, rivo plen
 tagiosum. In dyl
 vos, molestissimus
 intestinorum, ac
 in diarrhoea, un
 multo mitiora cer
 Diarrhoea bilic
 lera differre vide
 causa ambos mor
 nomina in illorum
 que remedia utriq
 In diagnosi, hic
 re erit, tempus at
 prodit, aegri mort
 periem, et vitae g
 mediorum effectus

* Vid. Sir John Pe
 † Clar. Sydenham

et clarius dignoscantur. In dysenteria, stercus naturale est retentum, excretiones parvae, mucosae, cum scybalis, faectorem sibi proprium emittunt*, et homines, effluviis abhinc prodientibus, objecti, morbo huic simili corripuntur. In diarrhoea, quod dejicitur, perraro scybalis mixtum, rivo pleniore fluit, nec videtur esse contagiosum. In dysenteria, quoties exoneratur alvus, molestissimus est quasi descensus ac depressio intestinorum, ac viscerum omnium†. Si haec, in diarrhoea, unquam in conspectum veniant, multo mitiora cernuntur.

Diarrhoea biliosa, non nisi in gradu, a cholera differre videtur; nam eadem plerumque causa ambos morbos gignit, eadem pene phaenomena in illorum decursu proveniunt, eademque remedia utrique occurrunt.

In diagnosi, hic ut alibi stabilienda, non abs re erit, tempus anni, quo morbus primo sese prodit, aegri morbos praegressos, aetatem, temperiem, et vitae genus animadvertere, ut et remediorum effectus, si aliqua fuerint administrata.

CAUSAE

* Vid. Sir John Pringle's diseases of the army.

† Clar. Sydenham De Dysenteria.

CAUSAE REMOTAE.

Juniores, faeminae, debiles et laxi saepius hoc ab morbo laborant. Ei praecipue dant proclivitatem, cutis capitisque morbi, sed ante omnes, plerique morborum canalis alimentarii, et viscerum adjacentium, ut enteritis, colica, cholera, dysenteria, schirrus, inflammatio, eorumque sequelae, in glandulis mesentericis, hepate, liene, renibus, utero, et vesica.

Omnia in corpus recepta, aut intus genita, quae facultatem intestina stimulandi tenent, vel, quae in iis humorum quantitatem augent, hujus fundamenta jacent.

Hujus generis sunt, I. Alimenta.

II. Medicamina et Venena.

III. Animalia.

IV. Corpora duriora.

V. Excretiones.

I. Massa

I. Massa alimentaria
tioni constata, motu
lent ventriculus et i
culi enim omnes, vi
iisque in contractione
hauritur.

Sanitate vigente, d
sumitur, quantum ac
endas et sitim refling
commodi exinde; sed
ta vitam tolerantibus
vires, ad omnia vitae
nunt. Motus perist
potestates nocivas, si
subigit, et tempore ide
trudit.

Si aliquando autem
sive conditione corporis
justo cibi potusre ing
distentus et supra mode
tiones validissimas conj
actas intestinis tradit,
ticos concipiunt, et dia

Alimenta, etiam si in
ta, quandoque, ex ma
antur, quae facultatem

I. Massa alimentaria, quamvis ex materia mitiori conflata, motum vermicularem, qua polent ventriculus et intestina, ciere queat; musculi enim omnes, viribus distentionis obediunt, iisque in contractiones validissimas saepissime trahuntur.

Sanitate vigente, dum cibi et potus tantum sumitur, quantum ad vires solummodo reficiendas et sitim restringendam valeat, nil est incommodi exinde; sed e contrario, hominibus ita vitam tolerantibus, nova hilaritas, novaeque vires, ad omnia vitae munera obeunda, proveniunt. Motus peristalticus rite absolvitur, et potestates nocivas, si quae cibo vel potui fuerint, subigit, et tempore idoneo e corpore omnino extrudit.

Si aliquando autem, ex consuetudine prava, sive conditione corporis morbida, homines, plus justo cibi potusve ingurgitaverint, ventriculus distentus et supra modum gravatus, in contractiones validissimas conjicitur, materias male subactas intestinis tradit, quae similes motus spasticos concipiunt, et diarrhoeam faciunt.

Alimenta, etiamsi in quantitate mediocri sumpta, quandoque, ex materiis quibusdam conficiuntur, quae facultatem, intestina ad motus validiores

DIARRHŒA.

SAE REMOTAE.

minae, debiles et laxi saepius hoc ab
at. Ei praecipue dant proclivitatem,
te morbi, sed ante omnes, plerique
nalis alimentarii, et viscerum ad-
enteritis, colica, cholera, dysente-
inflammatio, eorumque sequelae,
mesentericis, hepate, liene, renibus,
ca.

corpus recepta, aut intus genita,
am intestina stimulandi tenent, vel,
morum quantitatem augent, hujus
acent.

eris sunt, I. Alimenta.
II. Medicamina et Vene-
na.

III. Animalia.

IV. Corpora duriora.

V. Excretiones.

I. Massa

lidiore excitandi, tenent. Ab experimentis certiores fumus facti, cibum potumque aliquið falinae indolis (veluti sacchari) in suo sinu tenentem, ea facultate esse praeditum, et saepe saepius diarrhoeam inducere. Victus quoque, ex rebus liquidis et lubricis, ut et pocula liberiora, etiam si mitia et blanda, neque motum peristalticum, neque excretionem intestinorum augeant, facile, per istam canalem transire, et dejectiones solito frequentiores facere possint.

Saepenumero etiam, in ventriculo et tubo intestinali, mutationes subeunt alimenta, quibus, aut per se, aut cum bile, aliisque ventriculi et intestinorum succis mixta, ad motum peristalticum ciendum, aptiora eveniunt. Ita victus, ad fermentationem acidam vel putridam proclivis, videtur fieri hujus morbi causa. Exempla prioris, est invenire, in fructibus multis et herbis; posterioris in oleis, praesertim animalibus, pro cibo liberius usis. Ut illa hoc modo, fluxus alvi fons et origo fiant, ex signis dyspepsiae praesentibus, ex odore acido, et colore viridi dejectionum, et ex remediis, feliciter, in isto rerum eventu, adhibitis, medicis nunc melius innotescunt. Ut haec, in colluviem putridam dilabantur, et ita diarrhoeam gignant, certiores fumus facti,

facti, putridis eructationibus, quos edunt ac diarrhoeam cohibent.

Num motum peristalticum agunt? Nonne quibus aliorumque humilibus diarrhoea, a putridis et foetidaeque egrediuntur, et non insolito proclivibus renovari videntur?

Anteriora intestinorum trices certe minuunt, hoc fonte forsitan oriuntur, originem ducentes.

An unquam alimenteria mesentericas tractant, ut schirrum et inflammationem? Fiantne hoc modo fluxus? Rem ita esse videtur.

Rem ita esse videtur. Rem ita esse videtur. Rem ita esse videtur. Rem ita esse videtur.

II. Remedia omnia alvum ciunt. Illa et haec vel quantitate

facti, putridis eructatis et dejectis, ut et effectibus, quos edunt acida aliaque antiseptica, ad diarrhoeam cohibendam epota.

Num motum peristalticum augendo, solum agunt? Nonne quoque, majorem proventum bilis aliorumque humorum provocent? In diarrhoea, a putridis effluviis orta, multum bilis flavae foetidaeque egeritur, et cholera, interdum oriri, et non insolito ab ingestis ad putredinem proclivibus renovari et augeri, dicitur. Num vires et actionem vasorum resorbentium, ad interiora intestinorum, minuunt? Vires concoctrices certe minuunt, vel omnino superant, et ex hoc fonte forsitan omnes effectus ab his dimanantes, originem ducere queant.

An unquam alimenta inconcocta, per glandulas mesentericas transeuntia, has ita stimulant, ut schirrum et inflammationem in iis gignant? Fiantne hoc modo fluoris alvi causae remotae? Rem ita esse videtur. Tenelli enim, qui male concoquunt, et qui vitam viscido et crassiore cibo tolerant, frequentius tabe mesenterica, cui coeliaca est saepe comiti, corripiuntur.

II. Remedia omnia cathartica et venena multa alvum cient. Illa dosi nimis larga adhibita, et haec vel quantitate minima infeliciter sumpta,

saepe

saepe catharsin pleniorē, nimisque diuturnam, efficiunt. Primarum viarum vires multum imminuunt, eoque mobilia reddunt. Quaedam horum, inflammationem et ulcera in locis, quibus sunt admota, gignunt, omnia, fluxum humorum copiosiorē, in tubum alimentarium eliciunt, hujusque motum vermicularem intendunt.

II. Animalia, inter hujus morbi causas sunt recensenda. Infantum et juvenum diarrhoea, a vermibus in tubo intestinali hospitantibus, principium saepius trahit. Si contemplerur facultates, quibus haec animantia gaudent, et officia quibus funguntur, non mirabile erit hoc ita venire.

Adhuc vivi, victumque quaerentes, sursum et deorsum repunt, hoc deficiente aut corporibus noxiis illos irritantibus, viscera ipsa rodunt. Muci viscidi putridi multum generant, eoque fluxui copiam suppeditant, ac intestina in motum validiorem trahunt. Mortui etiam, et in colluviem putridam ruentes, modo alius saburrae simili huic ortum conciliant.

IV. Corpora duriora, in tractu alimentario formata, praeter alia symptomata graviora, diarrhoea aliquando stipantur, ut nuperrime in
autilis

causis clinicis hic loci
quidem alvum ad
dummodo canalem
arrhoeam scabritie,

Causae huic simili
fluxum subito lethal
pro fistula ani opera
lebat. Chirugi, tu

fidentes, turedines
entibus remediis im
intestinum rectum i
de proveniret? Infi

quod totum canale
in consensum traher
excitaret, atque al

Huic causae forsan
poris depravatus, qu
ginem praebere, vel

videtur. Sed multo
git, cum chirugi ne
runt morem istius et

An hoc fluxum a
relegare decet? Dol

†
* Clar. Gregorii Prae

aulis clinicis hic loci erat videre. Saepenumero quidem alvum adstrictam sibi consociunt; sed dummodo canalem ex toto non occludunt, diarrhoeam scabritie, mole, gravitate, faciunt*.

Causae huic simili forsitan referre debemus, fluxum subito lethalem, qui olim post institutam pro fistula ani operationem, aegros corripere solebat. Chirurghi, tunc magis arti quam naturae fidentes, turedines magnas, acribus et calefacientibus remediis imbutas, in vulnera magna, ad intestinum rectum inflicta, trudebant. Quid inde proveniret? Inflammatio certe intestini recti quod totum canalem alimentarium cum seipso in consensum trahens, motus in eo convulsivos excitaret, atque alvi profluvium consequeretur. Huic causae forsan vires condonaret habitus corporis depravatus, qui non insolito isti malo originem praebere, vel saltem cum eo consociari videtur. Sed multo rarius nunc diarrhoea affligit, cum chirugi novum eximiumque induxerunt morem istius curationis instituendae.

An huc fluxum a calculo in vesica urinaria relegare decet? Dolorem et inflammationem, ad

2 † C collum

* Clar. Gregorii Praelect. Clin. ut et Clar. Monro Praelect.

collum vesicae calculus saepius facit. Haec per interventum membranae cellularis, vasorum sanguinem vehementium et nervorum, recto communicantur, et hinc forsitan diarrhoea. Sed hic, in animo tenere non alienum videtur, hos, qui calculo in viis urinariis sunt vexati, saepenumero etiam ab acido in ventriculo et intestinis laborare, quod, ut in aliis casibus, alvi profluvium inducere, vel ei ab aliis causis ortae fomiti esse possit.

V. Excretiones acrimonia gaudentes, vel solito copiosiores, alvi fluxui originem tribuunt. Sub hoc capite sunt recensenda bilis, succus pancreaticus, sanguis, sanies, pus, alique humores in ventriculum et intestina ex vasis eorum fecernentibus profusi.

1. Bilis in statu naturali, et per se et forsitan aliis conjuncta, est intestinis stimulo; et si causa quavis, sive acris injestis, sive animi pathematis, sive calore externo, sive capitis aliufve partis morbis, copiosior vel acrior solito fuerit effusa, hujus morbi occasio fieri potest. Et quidem, non inter causas ejus insolitas recenseri debet. Omni fere in exemplo diarrhoeae, vires ejus intendit, et uni speciei ab illa praesertim progenitae nomen dedit.

2. ~~————~~

2. Celeberrimus
causas succum pan
dere videtur, ista
et integram, hum
Nullus dubito, qui
mutationes multas e
cretis inferre possint
zibus in corpore sex
inflammatione, schi
tur. Sed copia f
justo frequentiores
que quae intestinis
varias induat, vel
hat, ut alia acris,
norum augere quae
sualum habet, Merc
dam, diarrhoeam c
copiosorem excitat
Num causae hui
dententium tribuen
temporis in copia u
fieri potest hujus m
san succum gastric
triculum gravans e

Pract. adae.

2. Celeberrimus Cullenus inter alvi fluxus causas succum pancreaticum memorat, et credere videtur, istam glandulam adhuc sanam et integram, humorem acrem secernere posse. Nullus dubito, quin status diversi glandularum, mutationes multas et magnas fluidis ab his secretis inferre possint; succi enim, glandulis omnibus in corpore secreti, acriores fiunt, dum hæc inflammatione, schirro, aliisque morbis, afficiuntur. Sed copia solum abundans, dejectiones justo frequentiores facere potest. Alienis quoque quæ intestinis scatent commixtus, indoles varias induat, vel si aliquid acre e corpore evehat, ut alia acria, secretiones et motum intestinorum augere queat. Inclytus Monro sibi persuasum habet, Mercurium, in hominibus quibusdam, diarrhoeam ciere, secretionem hujus succi copiosiore excitando*.

Num causæ huic simili diarrhoea infantum dentientium tribuere debemus? An saliva, tunc temporis in copia uberiore secreta et deglutita, fieri potest hujus mali origo? Copia nimia forsitan succum gastricum in pejus mutat, et ventriculum gravans concoctioni nocet. Certe il-

lo

* Praelæct. adæq.

ratione. Huc quoque referre possumus diarrhoeam quae in aphthis et pemphigo, a vesiculis et escharis tractum alimentarium occupantibus, oritur.

5. Pus, ab ulceribus in ipsis intestinis, vel in partibus corporis adjacentibus, ad speciem peculiarem hujusce morbi gignendam, contulit. Resorberi quoque, sicut alii humores, ab aliis corporis cavis, iterumque per vasa intestinorum excrementia, in illorum sinum secerni potest. Febris hectica, plerumque, a resorpto pure vel sanie, ex quavis corporis parte, originem trahit. Et verisimile, imo quidem certum est, diarrhoeam in ea colliquativam, ab istis ad interiora depositis, non raro oriri. His enim progenitis materia ex ulceribus externis resorpta, optime occurritur spongia ulceribus applicata*.

6. Praeter ea, omnes humores, copia uberiori, vasis intestinorum exhalantibus secreti, alvum sollicitant, et diarrhoeam gignunt. Aqua pura,
et

* Homo, qui in Nosocomio hic loci nuper decumbebat, post artum amputatum, febre hectica et diarrhoea colliquativa corripiebatur. Quod dejiciebatur pus a membro mutilato secretum colore et consistentia valde referebat. Eximius Chirurgus Thomas Wood per aliquot dies spongiam vulnere adhibuit, quo tempore et febris hectica et diarrhoea sanabantur.

et olea blanda, partim mole, partim tenui et lubrica natura, catharsin aliquando faciunt; idemque videtur evenire a secretionem copiosa mucii viscidi, quo intestina obducuntur, etiam cum nil acritudinis possidet. Multarum autem secretionum, acrimoniam cum harum copia auctam, invenimus. Hujusce rei, omnibus sunt exempla notabiliora, in ulceribus, in catarrho, et in leucorrhœa; et idem evenire in canali alimentarii secretionibus auctis, probabile fiet, si causas hujus inspiciamus.

a. Prima, frequentissima, et maxime notabilis, est perspiratio cohibita. Medicis bene notum est, noxium quoddam, hac via, e corpore eliminari, etiam dum corpus sanitate maxime viget. Equidem manifestum est, hanc excretionem, alma natura, ad sanitatem tuendam, fuisse institutam; nam si haec, vel gravibus animi affectibus, vel coelo humido et frigido, vel vitae genere victuque pravo, fuerit repressâ, corporis salus exinde multum vacillat. Siquando id quod ejicitur in longum fuerit retentum, vel iterum in corpus receptum, symptomata tam dira, quam acerbissimum venenum hominibus adferre videtur*. Compertum quoque est, quod fomites eo imbuti,

* Vid. Sir John Pringle's diseases, cap. de febre carcer

imbuti, cutique ad
nem, exulceratione
res ita sese habent,
cet, idem intestina
bi perspirationis vic
moribus eo ruentib
aturum esse. In cor
membrana narium n
brum superius et nar
b. Alia, secretionis
sa est ischuria. Quic
ta acris e corpore, p
ta, et quomodo hae,
facile videbit, eanden
natam, secretiones per
inquinare posse, iisque
nem magnam adferre.
c. Causa huic simili
tio, ex cavis hydropicis
operae, ut ego ostendere
tisque in exemplis, non
tum acrimoniae, contin
vires systematis sanguife
igere possunt; humores
de referunt eos paracca

imbuti, cutique admoti, pruritus, inflammationem, exulcerationem, ibi loci faciunt. Quum res ita sese habent, nonne abhinc concludere licet, idem intestina versus delatum, et organis ibi perspirationis vice fungentibus, secretum, humoribus eo ruentibus, vim stimulantem conciliaturum esse. In coryza a frigore orta, humores membrana narium mucosa secreti aliquando, labrum superius et nares inflammant, et excoriant.

b. Alia, secretionis adauctae per intestina, causa est ischuria. Quicumque noverit quam multa acria e corpore, per vias urinarias, sunt delata, et quomodo hae, aliquando irritantur urina, facile videbit, eandem ad primas vias determinatam, secretiones per villos eorum exhalantes inquinare posse, iisque non illi assuetis irritationem magnam adferre.

c. Causa huic similis est aucta fluidi resorptio, ex cavis hydropicis. Certe non est pretium operae, ut ego ostendere conarer, ista fluida, plerisque in exemplis, nonnihil, et aliquando multum acrimoniae, continere. Nec videtur, quod vires systematis sanguiferi, istam acrimoniam subigere possunt; humores enim dejecti, specie valde referunt eos paracentesi detractos, saepe factorem

partim mole, partim tenui et catharsin aliquando faciunt; id evenire a secretionem copiosam quo intestina obducuntur, etiam dinis possidet. Multarum autem crimoniam cum harum copia auget. Hujusce rei, omnibus sunt aliora, in ulceribus, in catarrho, ea; et idem evenire in canalis alitionibus auctis, probabile fiet, si inspiciamus.

frequentissima, et maxime notabilis ratio cohibita. Medicis bene notum quoddam, hac via, e corpore dum corpus sanitate maxime rem manifestum est, hanc excretionem, ad sanitatem tuendam, fuisse am si haec, vel gravibus animi affectibus, coelo humido et frigido, vel vitaeque pravo, fuerit repressa, corporis multum vacillat. Si quando id quod sanguinem fuerit retentum, vel iterum conceptum, symptomata tam dira, quam a venenum hominibus adferre videtur, apertum quoque est, quod fomites eorum imbuti,

torem tetrum emittunt, sensumque doloris et ardoris, per intestina transeuntes, efficiunt.

d. Ad hoc, quaedam acria sunt in corpus quandoque recepta, quae vel ad vasa intestinorum fecernentia missa, illorum secretionem augent, et motui vermiculari calcar addunt, vel tales corporis totius et partium ejus conditiones efficiunt, quales ad eundem finem perducunt.

Diarrhoea, in multis morbis a contagio ortis, videtur oriri a materia morbifica hos morbos faciente, e corpore per intestina abeunte. In variolis, alvi fluxus saepe ab ipso initio, fere semper versus morbi finem, infestat. In morbillis, scarlatina, multisque aliis, idem saepe accidit. Neque est cur demiremur hoc ita esse. Quicquid enim contagium fit, quod hos morbos in lucem edit, certe illi est potestas motus validos in primis viis, aliisque systematis partibus excitandi, et nunc in una, nunc in alia parte, figit sedes, exercetque tyrannidem.

Nil dubii est, quin contagium per aera haurire, et cum saliva deglutire possit, ac in ventriculo et intestinis haerens, humoribus a seipso elicitis vires stimulantem conferre queat. Si quando aliter in corpus fuerit receptum, ad column alimentarium transferri, ibique cum fluidis separatum,

ratum, eisdem vel
terit progignere.
illius metastasin ac
mihi melius condita
tra cantharidum ad
earumque a fluidis
nemo tamen sanus
concupit.

Sed hoc modo no
mero tantae mutatio
solidis sunt inductae
cretis mutationes gra
insolito dat fluidis pr
et in morbis pyrexia
maxime urget, indic
fluidorum putridae ac
nes in pejus ruunt,
faetidus dejectionum
se multum contaminat
Interdum spasmus
ducendo, interdum o
litando, fluida per int
dere queat. Ex usu d
sa, viribus corporis fr
rot in copia justo ub
fluore albo, idem ab e

ratum, eisdem vel similes effectus, similiter poterit progignere. Dubia, quae theoria contra illius metastasin ac separationem suggereret, non mihi melius condita videntur, quam quae contra cantharidum ad vias urinarias translationem, earumque a fluidis separationem, adduci queant; nemo tamen sanus super tali re vel minimum concipit.

Sed hoc modo non solum agit. Illa saepenumero tantae mutationes et in fluidis et corporis solidis sunt inductae, quantae fluidis ab his secretis mutationes graviores inferre possint. Non insolito dat fluidis proclivitatem ad putredinem, et in morbis pyrexia stipatis, quando diarrhoea maxime urget, indicia plerumque multa indolis fluidorum putridae adsunt, excretiones fere omnes in pejus ruunt, ac facies externa odorque foetidus dejectionum ostendunt, has quoque esse multum contaminatas.

Interdum spasmum in corporis superficie inducendo, interdum omnes solidas partes debilitando, fluida per intestina secreta acriora reddere queat. Ex usu discimus, quod ulcerum vasa, viribus corporis fractis, humores minus puros in copia iusto uberiore secernunt, atque in fluore albo, idem ab eadem causa videtur eveni-

re. Nonne quoque verisimile, nonne verum est, quod primarum viarum vasa excretoria, hoc vel alio modo, laxa et debilia facta, globulos rubros cum vi magna feri, in eas a sanguine separari fiant? Num diarrhoea saniosa, quam in febribus quibusdam malignis, in scorbuto aliisque morbis, affligere videmus, talem ortum agnoscit? An statui fluidorum putrescenti sit tribuenda? An potius ambobus simul junctis? Parum interest, utrum primum, secundum, vel tertium, pro causa ponamus; nil est dubii, quin ibi excrementa a statu sano deflexere, ac sunt solito acriora.

e. Denique, in erythemate intestinorum, actio vasorum exhalantium ita augeatur, ut verisimile fiat, illa in isto statu, fluida secreta, viribus stimulantibus proferre. In erythemate, cutem occupante, materiam ibi excretam, in multis exemplis acerrimam invenimus, cutem partesque subjectas rodentem.

Tantum addam, utcunque motus peristalticus, et actio vasorum canalis alimentarii fuerint aucta, sive frigore, sive animi pathematibus, sive aliis causis jam plenius recensitis, ex analogia, et effectibus quibus stipantur, conjicere liceat, humores tunc ab his excretos, non tam mites esse quam in horum statu naturali. Et quamvis

ergo

DE DIA

ergo methodi, secretion
perpendimus, saepe plu
eandem metam tenden

CAUSA

ANTIQUI medici
centiores, crediderunt
geniem levitatis inte
davera eorum, qui ill
testina ut cogitabant
torali, inveniebant;
ad speciem rerum d
entes, tenui, mucosa,
filico colligebant, eas
gravitate, celerius ad
ita originem alvi pro
alvum cibi durioris
liquidioris usu solut
ripiabant, ad theori
mentum struxissent.

Alii, hac opinion
ritatem potius intest

ergo methodi, secretionis auctae causas seorsum perpendimus, saepe plures earum conjunctas, ad eandem metam tendentes, nobis est videre.

C A U S A P R O X I M A.

ANTIQUI medici, et multi etiam inter recentiores, crediderunt, hunc morbum fuisse progeniem levitatis intestinorum. Inspicientes cadavera eorum, qui illo vexante moriebantur, intestina ut cogitabant leviora quam in statu naturali, inveniebant; atque animos adhibentes ad speciem rerum dejectarum, easque conspicientes, tenui, mucosa, et lubrica natura donatas, illico colligebant, eas sua tantum mobilitate ac gravitate, celerius ad inferiora fuisse lapsas, et ita originem alvi profluvio dedisse. Quumque alvum cibi durioris usu constipatam, et cibi liquidioris usu solutam viderent, haec avide arripiebant, ad theorias quas super hoc fundamentum struxissent fulciendas.

Alii, hac opinione non omnino contenti, laxitatem potius intestinorum hujusce morbi causam

fam esse voluerunt. Ægros paralyfi afflictos, et moribundos, post resolutum ani sphincterem, diarrhoea corripere videbant; et quamvis illa, nec aetatem, nec sexum, nec temperamentum, aliquem, omni tempore, salvum praestare viderent: juvenes, faeminas, et eos qui habitu molli ac mobili erant praediti, vel qui longis laboribus et diutinis morbis erant fracti, illam frequentius adoriri observabant. In gonorrhoea mucosa, et catarrho chronico, et fluore albo, excretiones copiosas, cum vasorum excernentium laxitate junctas, si non ab illa ortas, cernebant, avidique simplicitatis, hanc pro causa diarrhoeae sola statuebant.

Medici nunc hodie, argumenta parum respicientes, quibus horum utriusque suis opinionibus verisimilitudinem conciliare conabantur, motum intestinorum peristalticum auctum, pro sola hujus morbi causa posuerunt; sed motus peristalticus non solum alimenta et faeces ad inferiora sollicitat; motus quoque et positura corporis, non parum ad istam finem contribuunt; et cibi liquidi et excretiones intestinorum copiosae, saepe citius justo, sine aucto peristaltico motu, ac sine ullo fere conamine, dejiciuntur. Equidem, si causa proxima id sit sine quo morbus fieri non possit,

possit, et quo exister
melius mihi videtur
in tubo intestinali a
scentiam celerem, P
ma ponere. Motus
geri possit et nulla di
si eodem tempore ad
geatur, humores qui
tationi fuissent, in far
Exercitatio certe or
intendit; tamen not
aliquibus constipare.
vis intra tubum alin
vis motus vermicular
vi profusum adesset.
lica callosa et calculos
ta cathartica, symptom
tum intestinorum peri
geri, et tamen nullam

CAUSIS morbi et
ditione probe perspectis

possit, et quo existente, morbus semper sequitur; melius mihi videtur, molem materiei liquidæ in tubo intestinali auctam, ejusque ad anum descensum celerem, pro causa hujus morbi proxima ponere. Motus peristalticus aliquando augeri possit et nulla diarrhoea consequeretur; nam, si eodem tempore actio vasorum lacteorum augeatur, humores qui aliter propulsi et fluxui occasione fuissent, in sanguinem iterum revehuntur. Exercitatio certe omnem motum vermicularem intendit; tamen notum est, equitationem alvum aliquibus constipare. Porro, si obstructio quævis intra tubum alimentarium haereret, quamvis motus vermicularis fuerit auctus, nullum alvi profluvium adesset. In schirro pylori, in colica callosa et calculosa, atque in hernia post data cathartica, symptomata nobis ostendunt motum intestinorum peristalticum quandoque augeri, et tamen nullam diarrhoeam sequi posse.

P R O G N O S I S.

CAUSIS morbi et decursu, ut et aegri conditione probe perspectis, medicus ad prognosin eruendam

eruemdam sese accingat. Si fluxus a viscerum abdominalium schirro, ulcere, carcinomate; si in phthisi, tabe mesenterica, et febre hectica, ortus fuerit; vel, si morbos diuturnos, qui jam fregerunt vires, sequatur; malum. Si in longum fuerit protractus, corpus extenuatur, appetitus cibi et concoctio labefactentur; ac si senes et mulieres uterum gerentes exerceat, malum iterum. Sed quando, in istis corporis conditionibus, dejectiones sunt copiosae, faetidae, nigrae, si vel animi deliquium, vel singultus, vel apthae laceffant, de aegro omnino actum est.

E contrario, prognosis sit fausta, cum hae conditiones defunt, cum juvenes, qui succis luxuriantur et robore, ac cum infantes aliis malis liberos adoritur. Bonum praebet signum debita urinae excretio; quia hac via excerni posse talia, qualia ad intestina delata, iis irritamento forsitan fuissent, et quia sanguinem renes versus determinatum esse ostendit. Ob easdem causas, copiosa perspiratio, in exemplis quibusdam, curationem pollicetur.

METHO.

DE DIA

METHOD

NATURA benignae ope, alvi fluorendum et vires naturae superat, et nullis est nisi autem casu, ubi vires est medici opem ferre quae summoventi neque

In curatione insti

I. Causas remotas :

II. Morbi progressu lenire.

III. Ejus reditui occ

I. Causas valde diverse causa varia, ita eam ad di methodus. Et in c

1. Emetica.

2. Cathartica.

3. Diluentia et

4. Antacida.

5. Antiseptica.

6. Anthelmintic

METHODUS MEDENDI.

NATURA benigna, saepe nil indiga medicinae ope, alvi fluorem sanat; contra autem, interdum et vires naturae medicatrices omnino superat, et nullis est medicabilis herbis. In omni autem casu, ubi vires naturae deficiunt, boni est medici opem ferre, et saltem lenire mala quae summoverti nequeant.

In curatione instituenda conandum est,

I. Causas remotas amovere vel corrigere.

II. Morbi progressui obstare, et symptomata lenire.

III. Ejus reditui occurrere.

I. Causas valde diversas invenimus, et prout causa varia, ita eam aut amovendi aut corrigendi methodus. Et in casibus diversis:

1. Emetica.
2. Cathartica.
3. Diluentia et demulcentia.
4. Antacida.
5. Antiseptica.
6. Anthelmintica sunt utenda.

7. Quan-

DIARRHŒA.

e accingat. Si fluxus a viscerum
n schirro, ulcere, carcinomate; si
be mesenterica, et febre hectica, or-
vel, si morbos diuturnos, qui jam
res, sequatur; malum. Si in longum
actus, corpus extenuatur, appetitus
coctio labefactentur; ac si senes et
erum gerentes exerceat, malum ite-
quando, in istis corporis conditioni-
ones sunt copiosae, faetidae, nigrae,
si deliquium, vel singultus, vel aph-
nt, de aegro omnino actum est.

rio, prognosifit faulta, cum hae con-
sunt, cum juvenes, qui succis luxuri-
bore, ac cum infantes aliis malis libe-
ar. Bonum praebet signum debita
terio; quia hac via excerni posse talia,
atellina delata, iis irritamento fortitan
quia sanguinem renes versus deter-
esse ostendit. Ob easdem causas, co-
piratio, in exemplis quibusdam, cura-
allicetur.

METHO.

7. Quando alii morbi dant huic originem, adhibenda sunt remedia morbum primigenium sanando idonea.

1. Emetica. Si morbus ab ingluvie, vel ab acri quovis in ventriculo haerente, vel si a frigore humores ad inferiora pellente, ortus fuerit; nullum est auxilium praestantius, nullum tutius, nullum promptius, quam sunt remedia hujus generis. Non tantum ventriculum exinanunt, sanguinis motum per totum corpus liberum efficiunt, congestiones abnormes tollunt, exhalationem per cutem interruptam renovant, et forsitan motum peristalticum compescunt.

Ad haec omnia perficienda ipecacuanha maxime in usu est, et quidem fructus tam eximios et salutare protulit, ut per longum tempus in veneratione, tanquam specificum, adversus alvi profluvia habebatur. Post vomitum plenum, parvis dosibus ad nauseam usque et lenem catharsin administrata, praestantissimos effectus dicitur edidisse*. Ut facultatem astringentem simul cum vomitoriis et catharticis virtutibus tenens, pro omnibus aliis emeticis esse potest, et primum est recensendum inter

2. Pur-

* Lond. Med. Obs. Dr Pye.

2. Purgantia. Mul
ne, alvi solutae curat
ticis mire; adhuc et
thei, non sine fructu
illius effectus, quali
quam virtutibus ejus
nescio. Certe ut auxi
cathartico in diarrhoe
tia adhiberi potest. I
Certe in sanguinem tra
git et movet. Forsita
effectus ejus produce
valet. Huic aliqui
credunt, illud tum ma
cate his et aliis pu
non nisi profluvium
vermes pro causa agno
tis. Neque in isto reru
lia †. Si originem ab e
rum conditione morbida
ditionibus fuerit stipatu
est repudiandus, et meli
2 † E
* Clar. Hope Praef. Bo
tribis.
† Vid. Illustr. Calleni exi

2. Purgantia. Multis olim fuit medicis solenne, alvi solutae curationem, a remediis cathartics inire; adhuc etiam haud pauci virtutibus rhei, non sine fructu confidunt*. Num autem illius effectus, qualitatibus cathartics potius quam virtutibus ejus roborantibus, tribueremus, nescio. Certe ut auxilium roborans, melius pro cathartico in diarrhoea quam remedia infirmitia adhiberi potest. Num resorptionem auget? Certe in sanguinem transit, urinam aliquando tingit et movet. Forsitan nausea quam facit, ad effectus ejus producendos, multis in exemplis valet. Huic aliqui ipecacuanham addunt, et credunt, illud tum melius satisfacere votis. Sed caute his et aliis purgantibus utendum est, et non nisi profluvium acria ingesta, scybala, vel vermes pro causa agnoscit, ullum fere opus est iis. Neque in isto rerum eventu semper sunt utilia †. Si originem ab erythemate, seu a fluidorum conditione morbida, traxerit, vel si his conditionibus fuerit stipatum, usus eorum ex toto est repudiandus, et melius erit decurrere ad

2 † E 3. Dilu

* Clar. Hope Praelect. Bot. Illius praxis fidem verbis tribuit.

† Vid. Illustr. Culleni eximias cautel. Prim. lin.

DIARRHŒA.

do alii morbi dant huic originem, ad
nt remedia morbum primigenium sa-
nea.
tica. Si morbus ab ingluvie, vel ab
is in ventriculo haerente, vel si a fr
ores ad inferiora pellente, ortus fue-
n est auxilium praestantius, nullum
lum promptius, quam sunt remedia
ris. Non tantum ventriculum exina-
guinis motum per totum corpus libe-
nt, congelationes abnormes tollunt,
em per cutem interruptam renovant,
motum peristalticum compescunt.
omnia perficienda ipecacuanha max-
est, et quidem fructus tam eximius
protulit, ut per longum tempus in
tanquam specificum, adversus alii
abebatur. Post vomitum plenum,
vus ad nauseam usque et lenem ca-
ministrata, praestantissimos effectus di-
se*. Ut facultatem astringentem in
vomitoriis et cathartics virtutibus te-
omnibus aliis emeticis esse potest, et
recensendum inter

2. Per

ed. Obs. Dr. Pye.

3. Diluentia et demulcentia. Sub hoc titulo sunt recensenda omnes liquores tenues, mites, ut aqua pura et hordeata, decoctum avenaceum, serum lactis, juscula tenuia. Demulcentia strictius dicta sunt gummi omnia, olea blanda, eorumque emulsiones, plantarum, quae aliquid mucilaginis continent, infusa aliaque praeparata, ut decoctum farsae et althaeae, infusum lini ac tussilaginis, &c.

Omnia haec, quacunq̄ue perveniunt, ad acrimoniam minuendam, et partes solidas defendendas a stimulo humorum praeter naturam acrium, sunt idonea *.

Ex hujus morbi symptomatum et causarum conspectu, manifeste patebit, quod summo cum fructu remedia hujus generis, in plerisque ejus exemplis, possint administrari; humores huic copiam suppeditantes fere semper aliquid acritudinis secum adferunt, et partes per quas transeunt non rarius male sese habent. Non omnes hujus generis remediorum virtutes in primis viis evolvuntur: Transeunt per vasa lactea, obstructions in iis et visceribus omnibus referant.

In

* Clariss. Gregorii Consp. Clariss. Cullen. Prim. lin. Auct. Pract. passim.

In sanguinem delata
viciant, hepticam ab
excretionem per renes
Quamvis autem his
tutes, non carent vit
ventriculum debilitat
ta, acorem induunt,
sa sunt, cui est occur

4. Antacidis. Va
commoda sunt sales
rae calcariae, ac iis,
remediorum, uti poss
dum, cum acido jun
exinde terrae calcar
gentem acido addita
felicitas, ad cohibend
usurpantur. Cavere
orum uberiori globi i
et infantibus quibus a
saepe melius erit mag
rias porrigere, quam h
signa putredinis fluidi
nunquam in usum v
denda sunt remedia

5. Antiseptica. Ha
nia sub hoc nomine

In sanguinem delata, ibi acria obtundunt, inviscant, hæticam ab ipsis ortam extinguunt, et excretionem per renes et cutem liberiores reddunt. Quamvis autem his multae magnaeque sunt virtutes, non carent vitiis. Copia nimia sumpta, ventriculum debilitant gravantque. Ibi detenta, acorem induunt, et ita nova hujus mali causa fiunt, cui est occurrendum

4. Antacidis. Validissima et maxime horum commoda sunt sales alkalini, magnesia, et terrae calcariae, ac iis, vice omnium hujus classis remediorum, uti possumus. Primum et secundum, cum acido juncta, vim purgantem tenent; exinde terrae calcariae, quae vim potius astringentem acido additae acquirunt, frequentius et felicius, ad cohibendam ab acido diarrhoeam, usurpantur. Cavere autem decet, ne ex usu eorum uberiori globi intra intestina formentur; et infantibus quibus alvus astricta foret perniciose, saepe melius erit magnesiam quam terras calcarias porrigere, quum hi ab acido laborant. Dum signa putredinis fluidis vel dejectionibus insunt, nunquam in usum venient. Sed tum potius danda sunt remedia

5. Antiseptica. Haud necessarium est, ut omnia sub hoc nomine recensita hic loci enumerare

rare

rare conarer; omnes herbae, fructus et fruges, ac cibi et potus ab his parati, ut et acida omnia, tam vegetabilia quam fossilia, merito inter primaria habentur. Eidem consilio inserviunt diluentia et demulcentia, neque abs re erit, nunc roborantia, nunc stimulantia, nunc sedantia adhibere.

Acida fossilia, et praecipue vitriolicum, sunt maxime in usu. Sed si diarrhoea scorbuticos laceffat, optima remedia sunt fructus acido-dulces, et boni cibi ex frugibus et herbis parati. In diarrhoea quoque, hectica concomitata, hi interdum perutiles fuere reperti. Semel mihi contigit videre, Egregium Hamilton Nosocomii Regii Edinensis Medicum, puellae, hectica febre et diarrhoea pertinaci correptae, fraga, grossulas, aurantia, aliaque similia concedentem; et quamvis omnia alia remedia ab Isto Viro, aliis in exemplis, summa prudentia summoque beneficio abhibita, parum profecissent; dum puella his frugibus vescebatur, et hectica et diarrhoea evanescebant. Ab Illustri Gregorio accepi, quod idem in sua praxi iterum iterumque evenisset; et forsitan saepius eveniret, si medici in talem praxin saepius irent*. In diarrhoea biliosa quoque, fructus

* Clar. Cullen. Prim lin.

fructus maturi aciduli cum fr
ere adhibiti*.

6 Diarrhoea, cui vermes
rasi post horum animantium
veri queat; et remedia anth
fina utilia, sunt in usum ve
hoc nomine sunt decantata
fossilibus desumpta, qualia s
cum, tanacetum, absynthium
nicotiana, spigelia Marylandi
Jamaicensis, praeparata ex fe
rio, stanno, aqua calcis et F
&c. Ex his et aliis id g
pro aegri conditione et ve
illi infestat, e. g. Ad asc
qua calcis et Harrowgatensis,
tidae aut nicotianae, sub fo
adhibita. Adversus lumbric
fantonici, aut spigeliae Maryl
dantur forma boli. Contra
aut decoctum corticis Geofr
His expulsis, et curatione n
sui ortum concedentium, o
pervenitur ad indicationem

* Ill Sauvages Nosol. Method. C

fructus maturi aciduli cum summo beneficio fuisse adhibiti *.

6 Diarrhoea, cui vermes sunt occasio, non nisi post horum animantium expulsionem amoveri queat; et remedia anthelmintica, ad hunc finem utilia, sunt in usum vocanda. Multa sub hoc nomine sunt decantata a vegetabilibus et fossilibus desumpta, qualia sunt semen fantonicum, tanacetum, absynthium, ruta, colocynthis, nicotiana, spigelia Marylandica, cortex Geofroee Jamaicensis, preparata ex ferro, cupro, mercurio, stanno, aqua calcis et Harrowgatensis, &c. &c. Ex his et aliis id genus, delectus fiat pro aegri conditione et vermium specie quae illi infestat, e. g. Ad ascarides necandas, aqua calcis et Harrowgatensis, infusum coloquin-tidae aut nicotianae, sub forma clysteris, sunt adhibita. Adversus lumbricos pulvis seminis fantonici, aut spigeliae Marylandicae, aut stanni, dantur forma boli. Contra taeniam, infusum aut decoctum corticis Geofroee administratur. His expulsis, et curatione morborum aliorum, fluxui ortum concedentium, omnino praetergressa, pervenitur ad indicationem

II. Quae

* Ill Sauvages Nosol. Method. Class. ix.

II. Quae erat morbi progressui obstare, et symptomata lenire; haec absolvetur,

1. Anodynis.
2. Astringentibus.
3. Sudorificis.

1. Anodyna. In plerisque exemplis, auxilia quae causas remotas amovent, vel earum actioni obstant, praestantissimum levamen hoc in morbo adferunt, et aliquando hunc omnino tollunt. In aliis autem bene multis, lethalis arundo haeret infixata, et, quamvis fuerit revulsa, vulnus quod fecit curatione indiget. Remedia, quae dolores et irritabilitatem sopiunt, huic multoties adfuere. Hujus classis primum et certissimum est opium, quo, vice omnium fere aliorum, medici hoc in malo utuntur, et quidem uti debent. Praesens solatium adhibet, et mobilitatem minuendo, spasmos et motus intestinorum convulsivos tollit. Somnum et requiem aegrotis conciliat, eoque vires reficit, et, consuetudinem malam abrumpendo ac perspirationem augendo, non infrequenter morbum ad exitum felicem perducit. Saepe tamen, pro tempore tantum, aegris auxilium adfert, saepe ventriculum debilitat, atque hoc modo ad morbum, cui remedio esse debuit, proclivitatem progignit. Hanc ob causam, et propter

propter tenesimum saepe in cum beneficio in enematis bus, dosi largiore adhibetur. tringentibus et aromaticis medium constituit, quod vel tringentibus multo efficacius

2. Astringentia, prout intestinalia roborant, prout irritabilitatem minuunt, ac prout acori et hujus morbi progressui resistere solent, mata soblevare, possint.

Ea quae optime votis respondent, gummi kino, lignum lae, cortex cascarillae, granmaroubae, alumen, aqua calida et zinci.

3. Sudorifica hunc abstulerunt omnia alia remedia omnino fellerunt. Eximius inter cutis sensus intercedit, et nulla ferus excretionibus induci potest alterius non magnopere afficit bene in febre heptica observatur.

* Confess. Japon. Pharm. Ed. c. sunt exempla.

propter tenesimum saepe infestantem, summo cum beneficio in enematibus parvis emollientibus, dosi largiore adhibetur. Saepe quoque astringentibus et aromaticis jungitur, et tum remedium constituit, quod vel puro opio vel astringentibus multo efficacius invenitur*.

2. Astringentia, prout intestina eorumque vasa roborant, prout irritabilitatem et mobilitatem minuunt, ac prout acori et putredini obstant, hujus morbi progressui resistere, ejusque symptomata sublevare, possint.

Ea quae optime votis respondent, sunt terra Japonica, gummi kino, lignum Campechense, gal-
lae, cortex cascarillae, granatorum, quercus, si-
maroubae, alumen, aqua calcis, praeparata ferri
et zinci.

3. Sudorifica hunc abstulerunt morbum, ubi omnia alia remedia omnino spes medicorum fefellerunt. Eximius inter cutem et intestina consensus intercedit, et nulla fere conditio in unius excretionibus induci possit, qua excretiones alterius non magnopere afficiuntur. Hoc nimis bene in febre hectica observari potest, ubi sudores

* Confect. Japon. Pharm. Ed. et Jul. Sist. Pharm. Paup. sunt exempla.

res colliquativae diarrhoeam sistunt, et ab hæc vicissim sistuntur. Sudorifica, fluidorum determinationem cutem versus augendo, horum in primas vias impetum, et cum eo, excretiones in illas minuunt, resorptionem per vasa lactea augent, et nociva quaedam, per cutem natura excernenda, promptius et efficacius expellunt.

Ad hoc caput multa et varia remedia referuntur, qualia sunt remedia diluentia, vomitoria, anodyna, stimulantia, &c. &c. Plura horum, ut in pulvere Doveri sudorifico simul juncta, tutum et certum remedium efficiunt, quod diluentibus adjutum, omnium aliorum vicem supplere poterit.

III. Morbo his vel aliis remediis depulso, obstandum est ejus reditui roborantibus remediis, bono victu et vestitu, evitando frigus, aliasque causas remotas, et, si res facile ferant, melius erit mitius coelum petere.

F I N I S.